

‘Je kunt ook niet kiezen voor melk met dioxine’

Reflectie

Martin Scholten: ‘Je moet boeren en burgers niet laten kiezen tussen hun portemonnee en zorgvuldigheid in de veehouderij.’

Boeren en consumenten hoeft je niet de keus te geven tussen dierenwelzijn en hun portemonnee, vindt Martin Scholten. Hij was lid van de commissie Van Doorn die het verdrag van Den Bosch opstelde. Daarin hebben supermarkten, boerenorganisaties en andere ketenpartijen afgesproken dat er in 2020 alleen nog maar duurzaam vlees in de Nederlandse schappen ligt.

Martin Scholten, algemeen directeur van de Animal Sciences Group van Wageningen UR:

‘Innovatie in de veehouderij is vooral nog kostprijsgedreven. Dat gaat veranderen. In Noordwest-Europa wordt dierenwelzijn de belangrijkste factor. We hebben al een paar inspirerende voorbeelden zoals het Rondeel voor kippen en de Comfort Class varkenstal, maar je zult voor elke situatie nieuwe oplossingen moeten verzinnen.

In het verdrag van Den Bosch is afgesproken dat al het vlees in 2020 duurzaam moet zijn. Die term duurzaam is mij wat vaag, ik spreek liever over zorgvuldige veehouderij. Zorgvuldig

is een stap concreter dan duurzaam. Het betekent dat je op alle vlakken zo zorgvuldig mogelijk bent. In de veehouderij gaat het dan om drie kernpunten: het dier centraal stellen, zorgen dat het in optimale gezondheid verkeert en een veilige en goede leefomgeving voor burgers garanderen. Kennis om praktijken te kunnen verbeteren is daarbij niet het probleem. We weten al heel veel. De kunst is om de kennis in de praktijk toe te passen.’

Zonder antibiotica

‘In het rapport Van Doorn staat dat we in januari 2012 het probleem rond de antibiotica opgelost moeten hebben. Die datum is niet

voor niets zo dichtbij gekozen; het is een probleem dat we gisteren al hadden moeten oplossen. Antibiotica houden onzorgvuldige veehouderij overeind. Als je ze niet meer mag gebruiken, moet de bedrijfsvoering wel zorgvuldig. Boeren die nu een goede boterham verdienen door te concurreren op een lage kostprijs, maar dat doen door de randen van de wet op te zoeken, zullen het moeilijk krijgen als ze het paardenmiddel van de antibiotica niet meer mogen gebruiken. Boeren die met goed vakmanschap hun bedrijf runnen blijven dan wel overeind. Het verbieden van het gebruik van antibiotica is zo een enorme duw om over te gaan op zorgvuldige veehouderij. Ik heb er veel vertrouwen in dat de afspraken van de commissie Van Doorn werkelijkheid zullen worden. De supermarkten zijn daarbij de drijvende kracht. Deze keer is het niet alleen Albert Heijn; alle retailers staan hierachter. Dat is mooi, want als boer en consument moet je geen keuze hebben. Je moet boeren en burgers niet laten kiezen tussen hun portemonnee en zorgvuldigheid in de veehouderij. Je kunt in de supermarkt ook geen melk kopen met een beetje teveel dioxine. Met de volksgezondheid neem je geen loopje, dat moet ook gelden voor de dieren die wij houden.’

Controles

‘In het rapport wordt bewust ook aandacht besteed aan mechanismen die ervoor moeten zorgen dat iedereen zich aan de afspraken blijft houden. We hebben bijvoorbeeld gezegd dat er een regeling voor klokkenluiders moet komen, zodat eventuele misstanden snel aan het licht komen. Ook hebben we de overheid gevraagd om partijen die niet meedoen extra te controleren. Dat zijn immers de partijen die vaak de grenzen van de wet opzoeken. Waar ik graag nog wel extra aandacht voor wil hebben, zijn de bureaus van de boeren. Duurzaamheid gaat al snel om thema's als klimaatverandering, epidemieën of het sluiten van kringlopen, over problemen op wereldschaal. Maar een veehouder heeft ook bureaus, en die zijn eerder bezorgd over hun uitzicht en het lokale leefmilieu. Daar is nu nog te weinig oog voor. Bij de ontwikkeling van de Rondeelstal bijvoorbeeld hebben we uitgebreid nagedacht over de binnenkant van de stal, maar we zouden ook meer naar de buitenkant mogen kijken.’